

Protestantse Gemeente Sassenheim

April 2026



# Op weg





## Pasen vieren en hoop houden

*Geloof is de zekerheid dat alles waarop we hopen werkelijkheid wordt, het overtuigt ons van de waarheid van wat we niet zien (Hebreeën 11 vers 1)*

### Hoop... wat is dat eigenlijk?

Voor mij is het geen groot of zwaar woord. Het is iets levends. Iets dat zachtjes kan kloppen vanbinnen, maar zich niet laat wegdrücken. Zeker niet rond Pasen.

Laatst zag ik op het nieuws beelden uit Oekraïne. Door bombardementen valt daar vaak de stroom uit. En toch - juist wanneer midden in de nacht het licht even terugkomt, staan mensen op. Ze koken samen, praten, lachen. Ik zag een meisje dat zomaar begon te huppelen, van pure blijdschap.

En in een ander fragment, tussen het puin van Gaza, zag ik kinderen spelen met zelfgemaakt speelgoed.

Dat raakte me. Want in die kleine momenten zie je iets groots: het leven laat zich niet tegenhouden. Dat is voor mij hoop.

Hoop wordt wel het kleine zusje van geloof en liefde genoemd. En dat herken ik wel. Ze begint klein, bijna onopvallend. Als een vonkje. Maar wel één die iets in beweging zet. Hoop opent ruimte. Alsof ze zachtjes zegt: kijk nog eens... er is meer dan je denkt.

Over een week is het Pasen. Dan komen we weer samen in de Dorpskerk.

We beginnen op Witte Donderdag, als we brood en wijn delen. We gaan door Goede Vrijdag en Stille Zaterdag heen -de diepte en de stilte- om dan in de Paasnacht en op de Paasmorgen uit volle borst te zingen:

*Halleluja! De Heer is waarlijk opgestaan!*

Misschien denk je wel eens: is dat niet wat veel? Maar voor mij is Pasen geen mooi verhaal dat de werkelijkheid overschreeuwt. Het is geen ontkenning van wat er stuk is in deze wereld - en ook niet van wat er soms stuk is in ons eigen

leven.

Pasen is eerder dit: dat we blijven geloven dat het leven sterker is dan de dood. Dat er altijd weer een begin mogelijk is. Zelfs als de littekens nog zichtbaar zijn.

Ik moet dan denken aan Václav Havel, iemand die over geloof schrijft en zelf veel geleden heeft onder het communisme. Hij schrijft dat hoop niet betekent dat alles goed afloopt. Hoop is iets anders: dat je doet wat goed is, omdat het goed is - ook als je niet weet wat het oplevert. Die gedachte helpt mij. Omdat hoop dan niet iets

is wat je moet voelen, maar iets waarin je kunt gaan staan.

We zien dat soms in grote levens. In mensen als Nelson Mandela. Of dichter bij onze tijd, Rus Aleksej Navalny, overleden in een Russische gevangenis om zijn levensovertuiging.

Maar eerlijk gezegd zie ik het toch ook dichtbij. In mensen hier. In het kleine.

In iemand die blijft zorgen voor een ander.

In iemand die trouw op bezoek gaat.

In iemand die het leven blijft omarmen, ook als het moeilijker wordt, als gezondheid of vrijheid kleiner wordt.

Dat is geen groot gebaar. Maar het is wel hoop. Waarom vieren we Pasen? Omdat dit verhaal ons optilt. Omdat het ons herinnert aan wie we mogen zijn. Omdat het ons adem geeft. Het zegt: je bent niet alleen. Er is grond onder je voeten. En er is toekomst - ook als je die nog niet kunt zien.

Kunnen we dat bewijzen? Nee, niet zoals je feiten bewijst.

Maar we kunnen het wel zien gebeuren.

In spelende kinderen. In gedeeld brood en wijn.



In een licht dat zomaar weer aangaat. In mensen die elkaar vasthouden.

En daarom durf ik het toch te geloven. Dat wat we met Pasen zingen waar is: dat alles waarop wij hopen al begonnen is. Dat God het leven heeft opengebroken.

En dat wij -hoe klein soms ook- mogen meebe-  
wegen in dat licht.

ds. Ellis Ezinga

## agenda - agenda - agenda - agenda

Elke maandag: Wandelgroep start om 13.30 uur in Het Venster

Elke dinsdag : HobbyGroep in Het Venster van 10.00-12.00 uur. Ook voor u die een kopje koffie wil drinken en graag met iemand in contact wil komen.

Vrijdag 10 april : Bezoek aan de soefitempel in Katwijk om 14.00 uur

zondag 12 april : Zangdienst m.m.v. Caticum Vocale aanvang 15.00 uur in de Dorpskerk

woensdag 15 april : Avond over geloofsopvoeding om 20.00 uur in Het Venster

zondag 19 april : Pastoraatsgroep 50+ bezoek Soefitempel Katwijk vertrek 9.45 uur vanaf Het Venster

woensdag 29 april : Koffietijd om 10.00 uur in Het Venster

woensdag 20 mei : Avond over geloofsopvoeding om 20.00 uur in Het Venster

*Kringloopwinkel: Kagerdreef 90; woensdag 13.30-16.30 uur en zaterdag van 10.00-16.00 uur. Inleveren van goederen op Kagerdreef 51A*

*Gebedsgroep: Eenmaal in de 2 à 3 weken om 19.30 uur in Het Venster*

De volgende 'Op weg' verschijnt op 12 mei

Kopij voor dit nummer moet uiterlijk 4 mei

binnen zijn. Handgeschreven kopij graag in een envelop met duidelijke vermelding

'kopij Op weg' op de Westerstraat 8a. Kopij per e-mail inleveren: [opweg@pgsassenheim.nl](mailto:opweg@pgsassenheim.nl)



## De bloemen uit de kerk gingen met een groet naar....



**Lieve cadeaugevers/-geefsters,**

Ja, ik zie kaarten als cadeautjes. Eerst de kaart kopen, postzegel erop, schrijven en dan de deur uit, want ik heb nog nooit een postbode gezien die ze op kwam halen.

Dus heel hartelijk dank. Ze zitten in de bewaardoos, dan kan ik telkens nog een keer kijken.

't Is jammer dat ik weer weg ben uit Sassenheim. Maar ik heb hier in Noorderbrink een prachtige kamer.

Hartelijke groet,

len Zuilhof- Eigenraam

# Predikanttekeningen



## Geloofsopvoeding

*Ik ga slapen, ik ben moe. 'k Sluit mijn beide oogjes toe. Here, houd ook deze nacht, over ons getrouw de wacht. En komt er dan 'amen'? Of komt er eerst nog een ander couplet: 't Boze dat ik heb gedaan, zie het Here mij niet aan. Of-schoon mijn zonden vele zijn, maak om Jezus' wil mij rein? Of zeg je liever "Lieve God" dan "Here"?"*

Over dit soort vragen en ook veel andere houden we binnenkort drie bijeenkomsten geloofsopvoeding, bedoeld met name voor ouders van kinderen op de basisschool. Maar is je kind iets jonger of iets ouder, voel je vooral welkom. Je kunt vast andere ouders inspireren, en geloofsopvoeding begint natuurlijk gelijk met andere onderdelen van de opvoeding.

*Wat gaan we doen?*

Met elkaar in gesprek over de dingen van geloof en kerk die voor jou als ouder belangrijk zijn. Misschien denk je bij geloofsopvoeding vooral aan hoe je je kind leert bidden of juist welke verhalen je wilt vertellen. Of aan liedjes die je ze wilt leren. Welke rituelen doen jullie met Kerst, Pasen, Pinksteren, op zondag of elke avond? Over al deze dingen gaat het deze avonden.

Wanneer gaan we dat doen? Woensdag 15 april, woensdag 20 mei, woensdag 17 juni. Steeds om 20.00 uur.

Waar gaan we dat doen? In het Venster  
Wie gaan het doen? De Jongerenraad heeft het geïnitieerd. Sietske van der Hoek leidt de avonden. En vooral de ouders hebben een belangrijke inbreng: misschien heb je vragen, misschien kun je vragen van anderen beantwoorden, misschien gaan we samen op zoek naar antwoorden.

Welkom dus!

## Kerkasiel

Op maandag 16 maart was ik met een groepje van 8 mensen uit de Amsterdamse Keizersgrachtkerk in Kampen in de kerk waar het kerkasiel nu al een jaar en 5 maanden plaatsvindt. Het is een bijzondere plek, waar al die tijd non stop, dag en nacht, een kerkdienst gaande is. Dit om te

voorkomen dat een in Nederland geworteld gezin het land uit moet.

Het is een beetje een vervreemdende situatie. Enerzijds doe je het omdat je die mensen een veilige plek gunt, anderzijds zie je ze helemaal niet. We hebben het eerste uur een "echte" kerkdienst gehouden, met zingen, gebeden, muziek en een overweging in de vorm van een verhaal door verhalenverteller Guido de Bruin. Het tweede en derde uur werden gevuld door een meditatiebegeleider in ons midden en het vierde uur hebben we geschilderd naar aanleiding van ons rode-draad-thema "vertrouwen".

Ik vond het fijn om zo met elkaar bezig te zijn. Op die manier geloof en vertrouwen vorm te geven. Het is ook fijn om te zien dat er uit het hele land vrijwilligers komen die zorgen dat er steeds een "koster" aanwezig is, en die de kerkdienst gaande houden. We weten niet of het zin heeft. Maar uiteindelijk geeft dat niet. Hoop geven, en hoop houden is denk ik een van de belangrijkste taken van de wereldwijde kerk.

## Stille Week: De liefde van God wordt vervuld

Toen we het thema voor de Stille Week voorstelden, kwam er een reactie van een gemeentelid: "Persoonlijk vind ik deze drie dagen niet heel liefdevol. Het zijn de moeilijkste dagen voor Jezus en zelfs zijn roep om de Vader wordt niet beantwoord." En toch houden we ons bij dit voorstel. Waarom?

De evangelist Mattheüs spreekt vaak over vervulling van de Schriften. Hij verwijst met name naar de profeten. Dus die vervulling was geen enkel punt. Maar de liefde dan?

We hebben vaak het idee dat God hier vooral Zijn toorn laat zien. Want het klopt: Jezus voelt zich verlaten. De leerlingen verlaten hem, en zelfs God laat hem in de steek. Maar tegelijk is de liefde van Jezus zo groot dat hij zich daardoor niet laat weerhouden zijn eenzame weg te gaan. Op Witte Donderdag delen we met ds. Ellis brood en wijn. Het Heilig Avondmaal wordt ook



wel het Liefdemaal genoemd. Op Goede Vrijdag gedenken we de kruisdood. Zo groot is de liefde van God... zo groot is de liefde van Jezus dat hij zich zelfs in zijn eenzaamheid niet laat weerhouden. Op Stille Zaterdag is het stil. We lezen teksten uit Oude en Nieuwe Testament. Over de liefde van God.

Iedereen is welkom.

### **Bloemen voor het Paaskruis**

Vorig jaar legden we op Goede Vrijdag bloemen bij het kruis. Want dat doe je als iemand gestorven is. Dat mag ook dit jaar. En u kunt ook op een ander moment bloemen aanleveren. Op zaterdagmiddag is de kerk immers altijd open. Op paasmorgen zal het kruis bloeien met alle bloemen die u hebt gebracht.

Ik moet dan denken aan een gedicht van Niek Schuman:

*Als door hun tranen heen de mensen lachen  
Ternauwernood, maar toch niet klein te krijgen  
zijn  
Zich warmen aan elkaar, en hardnekkig hopen  
En blijven zeggen "tot volgend jaar" in Santia-  
go, of in Mokum  
Of in elk ander nieuw Jeruzalem...  
Dan bloeit het kruis, groeit uit tot boom van  
leven  
Dan bloeit het kruis, groeit uit tot boom van  
leven.*

### **Vooruitlopen**

Op 24 mei is het Pinksteren. Het is ook een doopdienst, waarin we twee kinderen hopen te dopen, twee kleine meisjes. Daar zijn we natuurlijk heel blij mee.

Ik heb eerder beloofd dat we een keer een dienst zouden houden met uw lievelingsliederen. Pinksteren lijkt me wel een geschikte dag daarvoor. Bovendien zal het een vrolijke dienst worden met alleen maar liederen die u fijn vindt en goed kunt zingen. Een mooi cadeau voor de doopouders en de dopelingen. Dus denk nu vast na over uw lievelingslied. U kunt het vast aan mij laten weten. Ik maak er een lijstje van en in de volgende 'Op weg' doe ik dezelfde oproep nog een keer.



ds. Sietske van der Hoek

---

---

### **Voorbeden**

Hoe gaat het met het project 'voorbedebriefjes inleveren voorafgaande aan de dienst'. Sinds half januari staan er bij de ingangen van de Dorpskerk kistjes, waar voorbedebriefjes in gedeponeerd kunnen worden. Er liggen blocnootjes en pennen uitnodigend klaar om alle dankgebeden en ook alle verzuchtingen aan de Eeuwige voor te leggen. Hebt u ze al eens gezien, en er gebruik van gemaakt? Hoe mooi is het als je als gemeente breed de gebeden verzamelt en samen voorlegt aan Degene op wiens trouw de kerk gebouwd is. Overigens is het ook nog steeds mogelijk om voorbeden anders door te geven: via een gesprek, een telefoontje, of een mailtje of appje. Laten we een biddende gemeente zijn!

### **Hongerdoek of vastendoek**

Tijdens de Stille Week zal tijdens elke kerkdienst een afbeelding van een zogenaamd 'hongerdoek' terugkomen. Het gaat om een hongerdoek geschilderd door de Duitse priester Sieger Köder (1925 - 2015). Maar wat is een hongerdoek eigenlijk? In de Middeleeuwen zijn ze ontstaan om tijdens de Veertigdagentijd tot Pasen, het altaar af te schermen van de kerkgangers. Oorspronkelijk ging het om een witte doek, en in de loop van de tijd werden er steeds meer afbeeldingen op gemaakt: de lijdende Christus, heiligen, maar ook de symbolen van het lijden. In onze moderne tijd maken christelijke kunstenaars, geïnspireerd door de middeleeuwse hongerdoeken, er een eigen interpretatie van. Op indrukwekkende wijze wordt in hun kunst het lijden van Christus verteld. Tijdens de Stille Week 2026 zult u in de Dorpskerk er meer van zien en zal er over worden verteld.

### **Veertigdagentijd tijd van bezinning**

Veel mensen grijpen de Veertigdagentijd aan voor inkeer en om zich te bezinnen op het lijden van deze wereld. Dat kan door te vasten natuurlijk. Ikzelf ben in een van de eerste weken van de Veertigdagentijd in Kampen geweest, in de Open Hof (collega Sietske is er later ook geweest, zo vertelt ze elders in dit blad). Daar wordt een doorlopende kerkdienst gehouden, georganiseerd rondom de familie Babayants. Een gezin dat sinds 21 november 2024 in kerkasiel verblijft in de kerk om uitzetting naar Oezbekistan te voorkomen. Het gezin vluchtte 12 jaar geleden uit dit land. De twee jongste kinderen zijn in Nederland geboren. Met een aantal dominees en gemeente-

leden uit Leidschendam, hebben we ter plekke gebeden, uit de Bijbel gelezen, gemediteerd, gezongen, en samen een 'agape' maaltijd gehouden (agape is een bijbels woord voor liefde). Fijn om iets te kunnen betekenen voor mensen in het nauw.

### Pastoralia

Onder ons zijn er die tot op hoge leeftijd vitaal en fit zijn, en dat is iets om erg dankbaar voor te zijn. Daar kan maar zo een kink in komen, en voordat je het weet verblijf je in een revalidatiecentrum en moet je alle moed en standvastigheid verzamelen, om te revalideren, te herstellen of... te accepteren dat het niet meer wordt zoals het was.



Zo verblijft op dit moment Ien Zuilhof-Eigenraam, in Noorderbrink, Alphen, ze was al weer wat opgeknapt van een maandenlang verblijf in Wijckerslooth en toen kwam ze weer ten val.

En in Wijckerslooth verblijft Willem Spaargaren, en zou Witte Donderdag weer naar huis mogen, na maandenlang complicaties aan zijn lijf gehad te hebben.

En Wilma van der Staay-Jansen kwam maar zo in Revitel, Leiden, terecht, nadat ze gevallen was.

Verder wonen in Bernardus en SassemBourg best veel gemeenteleden, ze kunnen niet meer op zichzelf wonen. Maar ook in Leiderdorp, Voorshoten, Oegstgeest, Lisse, Bloemendaal, Noordwijk, Voorhout en Nieuw-Vennep, komen gemeenteleden terecht die niet meer zelfstandig kunnen wonen. En als ze thuis wonen, moeten familieleden vaak met man en macht hun leven her-inrichten om de verzorging toch thuis plaats

te laten vinden. Hoe doen mensen dat? En hebben mensen een levensmotto? Vanaf volgende 'Op weg' wil ik wat van die antwoorden benoemen, opgetekend uit de mond van leden van onze Sassemse kerkelijke gemeente. Wordt vervolgd!

ds. Ellis Ezinga

*De geschiedenis van God  
wordt geschreven  
tussen krib en kruis,  
de geschiedenis van iemand  
die geen plaats vindt bij de mensen,  
een vluchtelingenkind,  
een ongewapende,  
een weerloze,  
die vervolgd wordt,  
uitgescholden,  
bespot,  
gemarteld en gekruisigd,  
omdat Hij opkomt  
voor armen en zwakken  
met een boodschap  
van goedheid en liefde,  
van vrede en verzoening.*

*God lijdt en sterft nog elke dag  
in elke liefdeloosheid  
en afstoting van mensen  
door mensen.  
God is een machteloze God.  
Hij heeft zich overgeleverd  
in handen van mensen.*

uit: God niet te geloven  
van Phil Bosmans

## Kees schrijft .....



Kyrie Eleison, Heer ontferm U.

Deze woorden hebben sinds mijn langere verblijf op Kreta een diepere betekenis gekregen.

En dit heeft alles te maken met het bezoeken van de Grieks orthodoxe kerk in het dorp waar ik verbleef. Op zaterdagavond, op doordeweekse dagen of op zondagmorgen naar de kerk.

Diensten waarin overledenen werden herdacht tot lang na hun overlijden. 'Erediensten' op zondag-

morgen. Diensten die gepaard gaan met iconen, rituelen, ceremoniële invulling, staan en zitten, tal van kruistekens, gezegend brood na afloop van de dienst en nog meer. Gedurende de diensten wordt met grote regelmaat Kyrie Eleison uitgesproken, de enige woorden die ik echt kon verstaan tijdens de diensten. Kyrie Eleison, uitgesproken om spiritueel te groeien en om dichter bij God te komen.

Kan u melden dat het leven op Kreta als weldadig is ervaren. Om onderdeel te kunnen uitmaken van een dorps-gemeenschap in de wintermaanden zonder toeristen. In Nederland, zeker in het westen waar wij wonen, hebben we een aantal afslagen gemist als het gaat om weldadig leven. Wat zeker helpt voor weldadig leven is de beperkte mate van regedruk, in vergelijking met Nederland. Kan er nog veel meer van vertellen maar laat het hierbij. Vooruit deze nog.



Op talrijke plaatsen geweest waaronder ook enkele grotere plaatsen waaronder de hoofdstad Heraklion. Overall waar we zijn geweest geen enkele fatbike gezien, inclusief de doelgroep met capuchon die deze berijden. Alleen dat al geeft rust in een mensenleven. Kyrie Eleison, Heer ontferm U.

### **Beroepingscommissie**

Op Kreta de (drukke) werkzaamheden van de (nieuwe) beroepingscommissie (Lianne, Lumke, Eline, Annette, Gert, Gert L., Kees en consulent predikant Rianne) gevolgd. Veel te doen en gedaan betreffende het gelopen proces van proponent Tjerk de Reus. U weet ervan, u was erbij tijdens de gemeentebijeenkomst, bij de kennismaking volgend op de eredienst. Helaas heeft Tjerk gekozen voor het tweede op hem uitgebrachte beroep en wel van de protestantse gemeente 's Heerenberg-Zeddam. Dat Tjerk en echtgenote Jantine in de Achterhoek een gezegende tijd mogen ervaren. Dat wensen we hen van harte toe.

Het werk van de nieuwe beroepingscommissie (BC2 genaamd) is onlangs weer gestart in de zoektocht naar een predikant / predikante voor de mooie gemeente die PG Sassenheim is.

### **Agenda, communicatie**

Alras begint de agenda zich weer te vullen met een overlegje hier, bezoekje daar en vergaderingen er tussendoor. 'Dat doe je jezelf aan', besef ik me. Zeker na een weldadige periode op Kreta. De lopende zaken vragen tijd met als resultaat dat nieuwe initiatieven er nauwelijks van komen. Zo ook het advies 'PG Sassenheim en Communicatie' dat is ontvangen en besproken met mevr. Marina Kapteyn van Alphatekst. Een advies dat tot stand is gekomen na een flink aantal gesprekken met kleine delegaties van verschillende kerkelijke geledingen. Het betreft gemeenteleden

die betrokken zijn bij de communicatie in en voor PG Sassenheim.

De verdere uitrol van de gedane aanbevelingen binnen onze gemeente zal veel tijd en aandacht vragen, dat is wel zeker.

### **Stemmen**

Deze bijdrage wordt geschreven op de dag van de lokale verkiezingen. Waar tal van kiezers nog steeds niet weten 'wie of wat te kiezen' is dit voor mij al jaren duidelijk. Een partij met een 'C' erin. In Teylingen zijn dat er twee. Het CDA of de CU. Laat ik het maar bij de laatste houden. Evenals in de landelijke politiek is het politieke landschap in Teylingen versnipperd. Ben er zelf 'simpel' in. Als je het niet vindt bij een partij links, rechts of in het midden, vind je het zeker niet bij een 'roepstoeterende' afsplitsing. De tijd zal het leren hoe een versplinterd Teylingen (in lijn met de landelijke politiek) zich de komende jaren gaat profileren. Spijtig te constateren dat de verkiezing geen succes heeft opgeleverd voor de CU. En ..... voor christelijke politiek is steeds minder plaats in de Nederlandse samenleving.

### **Pasen, nieuw leven**

Het belangrijkste feest in het jaar van/voor de christelijke kerken. De opstanding van Jezus Christus, het symboliseert nieuw leven, hoop en bevrijding. PG Sassenheim viert de weg naar Pasen al jarenlang met diensten in de Stille Week op (witte) donderdag, (goede) vrijdag en (stille) zaterdag. Om vervolgens het Paasfeest te vieren. De predikanten zijn, samen met gemeentelieden, druk doende geweest met de bijzondere diensten voor deze dagen. Bij dit alles wordt de doop van Olivier Johannes Schaap genoemd op de vijfde zondag in de Veertigdagentijd, zondag Judica. Verschaf mij Recht, O God, de betekenis van Judica, Een extra feestelijke dienst op weg naar Pasen. Ons trof het gezongen lied 354 'Jouw leven staat aan het begin'. Tekstwoorden die ruim 45 jaar geleden waren afgedrukt op het geboortekaartje van onze zoon.



*'Jouw leven staat aan het begin,  
Het heeft nog geen herinnering.  
Het is zo weerloos en zo klein,  
Je weet nog niet hoe het zal zijn.  
O Heer, bevestig ons bestaan,  
noem ons bij onze naam'.*

Zoals de verrijzenis van Jezus met Pasen, een

nieuw begin is. We zien er naar uit.

### **Ds. Egbert van der Weide, 40 jaar predikant**

Onlangs was ds. Egbert van de Weide 40 jaar verbonden in het ambt van predikant. Wie kent Egbert niet? Wekelijks te lezen in 'de Teylinger' met herkenbare en meer dan lezenswaardige gebeurtenissen van alledag. En in het verleden met zijn wekelijkse columns 'Rond de Witte Kerk', als predikant in de Witte Kerk van de protestantse gemeente in het overwegend katholieke Noordwijkerhout. Maar bovenal kennen we Egbert als dominee, zo af en toe voorgaand in de Dorpskerk. Met kernachtige overdenkingen waarin Bijbel en maatschappij o zo herkenbaar met elkaar worden verbonden.

Na de studie theologie de eerste gemeente in Axel waar, als we Egbert mogen geloven, de leukste protestanten van Nederland wonen. Hierna Nijverdal, Maassluis en van 2007-2015 predikant in Noordwijkerhout. Helaas moeten stoppen als gemeente predikant vanwege de gezondheid. Namens PG Sassenheim wordt Egbert, samen met echtgenote en gezin, van harte gefeliciteerd met 40 jaar predikantschap. Namens onze gemeente is door scriba Arie een mand met bollen en felicitatiekaart overhandigd ten huize van ds. Egbert van de Weide.

### **Kerkenraadsavond**

Vrijdagmiddag/avond wordt een 'kerkenraadsavond' gehouden. De jaarlijkse ontmoeting van de kerkenraad waarin niet de agenda maar het samenzijn en met elkaar spreken, met elkaar verdiepen over een gekozen thema/onderwerp. Er wordt begonnen met een eenvoudige maaltijd in Het Venster. Hierna een avond waarin de volgende onderwerpen – met onderliggende persoonlijke vragen – met elkaar worden besproken: kerkdienst, bestuurlijke organisatie, geestelijke toerusting, pastoraat en diaconaat. Vrijwel alle kerkenraadsleden zijn aanwezig en de gespreksleider voor de avond is gemeentelid Bert Kremer.

We verwachten een ontspannen-, inspirerende- en ook toekomstgerichte kerkenraadsavond te hebben. Toekomstgericht PG Sassenheim? U leest erover in de bijdrage van scriba Arie.

### **Gezamenlijk overleg, nieuwe kerkgemeenschap**

Eind maart is een 2-tal vergaderingen gepland. Het jaarlijkse overleg met de Sint Pancratius- en Havenkerk. Helaas geen vertegenwoordiger meer van de NPB / de Hoeksteen. Dit jaar zal worden besloten over de toekomst van deze geloofsgemeenschap. Jarenlang werd er door NPB gemeenteleden uit Sassenheim en regio gekerkt in de kleine kerk, tegenover de Julianakerk. U herinnert zich dit vast nog wel. In het overleg wordt, naast het periodieke pastoresoverleg, door vertegenwoordigers van de drie kerkgemeenschappen gesproken over de jaarlijkse gezamenlijke activiteiten. Van Parkdienst tot Oudjaarsdienst en nog (veel) meer. Voor Sint Pancratius een spannende en een onzekere toekomst. Dit jaar gaat pastor Peter Owel met emeritaat met het gegeven de nabije sluiting van de Sint Pancratiuskerk. Daarnaast zal ook pastor Hans van Wijk, geestelijk verzorger in o.a. de Bernardus, dit jaar met emeritaat gaan.

Dit doet beseffen dat er vanaf april/mei een nieuwe kerkgemeenschap actief zal worden in Sassenheim, in de Julianakerk. Mozaïek 071, nu nog kerkend in Voorschoten, is onderdeel van de landelijke kerkgemeenschap en o.a. actief in deze regio. Mooi dat in de komende twee jaar de Julianakerk wordt gebruikt door deze kerkgemeenschap. Heeft u het treffende introductiefilmpje gezien (PGsamenapp) met beelden van gemeenteleden Mozaïek 071 in de Julianakerk met het lied 'Zet uw kerk in vuur en vlam'.

Ook het overleg (2x/jaar) met PG Warmond en PG Voorhout is gepland. Met de doorlopende vragen 'waar kunnen we elkaar vinden en bovenal versterken'. Niet alleen in de gezamenlijke zomerdiensten maar ook in andere kerkelijke activiteiten. Zoals we elkaar bijvoorbeeld al hebben gevonden in Veilige Kerk.

### **En verder**

Merk aan mezelf, zeker ook na het verblijf op Kreta, dat het actief zijn in en voor onze kerk me zwaarder valt. Het betreft niet de erediensten en activiteiten maar met name de vergaderingen, de organisatie en alles wat erin meekomt. Onlangs hoorde ik een lid van de kerkenraad zeggen 'begin kerkmoe te worden'. Dit alles in relatie tot het vele dat nodig is om onze kerkgemeenschap voor nu en de nabije toekomst te borgen. Levend te houden middels nieuwe initiatieven, uitdagend te houden voor eenieder, zowel binnen als buiten onze kerk. Om diaconaal, pastoraal maar bovenal verbindend te blijven in en voor Sassenheim. Na de bouw en ingebruikname van



Het Venster en finale verhuizing naar de Dorpskerk is een volgende stap, zijn volgende stappen nodig om als kerkgemeenschap levendig en inspirerend te blijven. In eredienst, in doordeweekse activiteiten, in organisatie, in communicatie, in binding met eenieder, jong en oud. Met de blik omhoog gericht, behouden wat goed is maar doende zijn en ontdekken wat ook moge-

lijk is. Nieuwe initiatieven de ruimte geven, zowel doordeweeks als ook in de eredienst. Samen met elkaar kan er veel en dat is nodig voor de kerk, onze kerkelijke gemeente in het bijzonder.

Kees de Jong

## We gedenken...

*Anton Wilbrink, Tom*

*\*4 april 1951 - 18 februari 2026*

Tom was een gewetensvol en sociaal mens; het woord van 1 Petrus 5, gelezen tijdens de dankdienst voor zijn leven op woensdag 25 februari, was hem dan ook op het lijf geschreven: *Maak jezelf niet belangrijk, maar dien de ander en vertrouw op Gods macht.* Zo ontmoette hij zijn vrouw en soulmate Henriette destijds bij de kerkelijke jeugdvereniging de Springplank waar zij secretaris was, en waar hij nauwgezet de cijfers bijhield als penningmeester, en samen de schouders zetten onder het programma met serieuze besprekingen van thema's en jolige luim op zijn tijd.

Dit is ook de springplank geweest naar de rest van zijn sociale leven: steeds achter de schermen, deed hij graag wat nodig was voor het algemeen welzijn. Zo werd hij ook secretaris voor de Commissie van Beheer, of scriba voor de Kerkenraad, later onderhield hij het archief van de kerk, was onderdeel van de redactie van het kerkblad en de zondagsbrief. Maar schreef ook een column voor het clubblad van de korfbalvereniging. Hij was een enthousiast sportliefhebber: ernaar kijken en ook zelf in beweging zijn. Tom was een lieve vader en schoonvader voor zijn Bert, Leontien en Frank en hun partners. Zijn eigen vader heeft hij al vroeg moeten missen, een vader die door zijn werk ook vaak afwezig was. Dat maakte dat Tom geen verjaardagsfeestje van zijn eigen kinderen wilde missen, en later, met Henriette, graag en veel oppaste op de kleinkinderen.

Tot nog niet zo lang geleden, toen een ziekte stukje bij beetje het begin inluidde van zijn overlijden, is Tom gezond en energiek geweest, en heeft genoten van het leven met de mensen van wie hij hield. Daarom wilde hij zelf ook dat

de afscheidsdienst in de Dorpskerk, waarna hij door zijn gezin naar het crematorium begeleid is, een dankdienst zou zijn: ook met opgewekte liederen, en woorden van hoop, dat was zijn troostwoord, en hoop hebben we dan ook gezocht in de Bijbel. Want hoop is een lichtje in je hart, dat vandaag moed geeft en morgen kracht.

Wij vertrouwen Tom toe aan Gods genade. Wij danken voor zijn leven. En wij houden ons vast aan dat woord van hoop en zekerheid: Het geloof is de zekerheid van de dingen die men hoopt, en het bewijs van de dingen die men niet ziet.

*Alida Geertje Bakker-Ciggaar, Alie*

*\*26 maart 1933 - 6 maart 2026*

Het leven van Alie laat zich het best beschrijven als een weg - een weg van liefde, trouw en eenvoud. Woorden uit het Bijbelboek Spreuken passen daarbij: *'Draag liefde en trouw om je hals, schrijf ze in je hart.'* Dat was precies hoe Alie in het leven stond.

Alie werd geboren aan de Leidse Vaart in Sasenheim, in een gezin waar hard werken vanzelfsprekend was. Al jong vond zij haar plek. Hoewel haar mogelijkheden misschien niet altijd volledig werden benut, bleek haar opleiding tot coupeuse haar op het lijf geschreven. Ze had oog voor schoonheid en genoot van kleine, fijne dingen - een mooie sjaal, een ketting, of iets dat met zorg was gemaakt. Samen met haar man Piet bouwde zij een leven op vol toewijding en verbondenheid. Ze deelden een liefde voor de natuur en trokken graag naar Zwitserland, waar de bergen hen ruimte en rust gaven. Zoals op een bergtop het uitzicht zich opent, zo kende ook hun leven momenten van geluk en dankbaarheid.

In hun huis aan de Slotlaan vonden zij hun thuis, waar Alie intens kon genieten van haar tuin, en de vlinders bij de vlinderstruik. Alie was een warme, bescheiden vrouw, met een scherp oog



en een verrassend gevoel voor humor. Ze kon raak uit de hoek komen, maar zocht nooit de strijd. Liefde en vrede waren haar leidraad.

Het leven bracht echter ook diepe dalen. Het verlies van hun zoon Robin en later het afscheid van haar geliefde Piet waren zware beproevingen. Ook bracht ze de laatste tijd van haar leven in de Bernardus door. Toch bleef Alie gedragen door haar geloof en een stil vertrouwen dat haar kracht gaf, ook toen haar gezondheid en geheugen haar in de steek lieten.

Op 6 maart is Alie rustig heengegaan, omringd door liefde en zorg van haar familie. Op 13 maart vond de dankdienst voor haar leven plaats in de Dorpskerk, voorafgaande aan de begrafenis op het kerkhof. Wij nemen afscheid, maar doen dat met vertrouwen. Want wie haar gekend heeft, weet: zij droeg liefde in haar hart - en die liefde blijft.

ds. Ellis Ezinga

#### *Hendrika Margaretha Oudshoorn, Henny*

Op 14 januari 2026 is op 97-jarige leeftijd in haar huis aan de Van Pallandtlaan overleden Hendrik Margaretha Oudshoorn, wie de meeste mensen om haar heen Henny noemden. Jarenlang werd zij in één adem samen met haar zus Iny 'de dames Oudshoorn' genoemd. In het huis dat door het aannemingsbedrijf van haar vader zelf was gebouwd hebben zij nog lange tijd samen met hun ouders gewoond.

Iny verzorgde de huishouding en Henny werkte geruime tijd op de administratie van Endegeest. Toen die taak ophield, kon zij haar financiële en organisatorische gaven inzetten voor haar familie, die altijd gul is geweest voor de Hervormde Gemeente in het dorp. Zo schonken zij de banken die na de restauratie van de dorpskerk in 1973 in de Dorpskerk zijn geplaatst. Maar ook de gefedereerde en later gefuseerde gemeente van gereformeerden en hervormden is groothartig door haar bedacht.

Op 21 januari waren we in de Dorpskerk om haar te gedenken en troost te zoeken in een Dienst van Woord en Gebed, waarin Frans Plevier haar levensloop heeft geschetst. Hij heeft samen met zijn vrouw Adri tot het allerlaatste aan toe Henny aandacht en steun gegeven. Drie Surinaamse en één Rijnsburgse dame hebben afwisselend voor haar gezorgd, zodat zij thuis kon blijven wonen.



Een van haar, mevrouw Ingrid van Kallen, drukte in persoonlijke herinneringen uit hoe hecht de band met haar in die periode was geworden, mede door het geloof waar zij met elkaar over konden spreken. Zo is deze vrouw, die bijna een eeuw kon overzien, altijd Sassenheimer gebleven.

Het was haar wens dat ik als oud-dorpsgenoot en bekende van de familie de uitvaartdienst zou leiden. Kort na haar overlijden konden we in een kleine kring bij haar thuis afscheid nemen en hebben degenen die daar waren mij geholpen om aan de overdenking een persoonlijke kleur te geven. Ontroerend was het om te horen dat Henny, die geen kinderen heeft gekregen en dus ook geen kleinkinderen, altijd door mensen omringd is geweest. Zij kon haar waardering uiten voor de aandacht die zij kreeg en vroeg stevast, als de bezoeker het tijd vond om op te stappen: 'Ga je nu al weg?'. Zo werd uit die herinneringen duidelijk dat zij weliswaar geen aanhang had, maar wel altijd aanloop, soms zelfs als onderdeel van een klein ommetje. In haar geloof heeft zij een leven lang geborgenheid gevonden, zodat we haar keus begrepen om de psalm van de goede herder te lezen en te zingen.

Na de dienst is Henny Oudshoorn in de schaduw van de kerk begraven bij haar ouders en haar zus. Wat zal het vreemd zijn voor haar "aanhang" om haar nu nooit meer een bezoek te kunnen brengen, al was dat de laatste tijd meer een uitwisseling van oogcontact dan van woorden.

ds. Robert Jan Bakker

#### **In memoriam** *Ami Borsje*

Op dinsdag 24 februari 2026 is overleden in de leeftijd van 92 jaar Adam Pieter - Ami - Borsje, echtgenoot geweest van Maria Borsje-Eichhorn (overleden op 7 juli 2024). Hij woonde sinds enkele jaren in Gastenhuis Liduina Warmond aan de Herenweg 50 en voordien vele jaren met Ria in Sassenheim.

Geboren in Hendrik Ido Ambacht en opgegroeid in Dordrecht ging hij na zijn opleiding uiteindelijk werken bij de Koninklijke Marechaussee. Zowel met superieuren als met mensen onder zich wist hij gewetensvol en waardierend om te gaan, eerlijk en respectvol, wat hem bevorderingen bracht en plezierige, coöperatieve werkrelaties waarin hij zich te kennen gaf als kameraadschappelijk, achtingsvol, iemand met zelfkennis, stevig

en bescheiden.

In zijn vrije tijd was Ami zeer sportief en gaf hij training bij de volleybalvereniging VCS en de vrijwillige brandweer. Tevens was hij sportmasseur bij meerdere verenigingen. Zijn handen hebben velen fysiek herstel of verlichting gebracht. Samen met zijn vrouw Ria bracht hij twee dochters groot, Mirjam en Simone. Zijn kinderen en kleinkinderen brachten hun vader en grootvader Ami in herinnering als een familiemens, die eerlijk, zorgzaam, hulpvaardig, liefdevol, beschermend, dankbaar en vol met grappen zat. Ami en Ria hebben een ieder een veilig thuis gegeven, waar liefde de boventoon voerde. Zij leven beide in hun harten voort!

*Correspondentie-adres: Mirjam Borsje, Losplaatskade 11, 2201 DB Noordwijk*

Martin Koster

#### **In memoriam Theo Wissmann**

Op 30 september 1930 werd in Barradeel, Friesland, Theodorus Wissmann geboren, op een binnenvaartschip met de naam Ora et Labora, "bid en werk". Theo was de zoon van Adolf Wissmann en Antje Itzinga. Hij moest na zijn schooltijd aan het werk en kwam via via op een notariskantoor terecht. Daar wist hij via avondcursussen de opleiding tot notarisklerk te voltooien. Hij trouwde met zijn geliefde Sjouk Hoekstra en samen kregen ze 4 prachtige kinderen: Tineke, Dolf, Anneke en Jelle. Theo was een echte ouderwetse huisvader, die veel werkte en de opvoeding grotendeels aan Sjouk overliet. Wel zag hij er zelf altijd piekfijn uit en hij bleef tot op hoge leeftijd werken in het notariskantoor bij Ron de Ruiter. Zijn werk was zijn lust en zijn leven. Hij had een enorme kennis van zaken en was een prettige collega. Naast zijn werk als notarisklerk was hij zijn leven lang verbonden aan en actief in de Gereformeerde Kerk, als ouderling bijvoorbeeld en hij zat in allerlei commissies.

Tot op hoge leeftijd bleef hij geïnteresseerd in het wereldnieuws en in ander mensen. Hij was altijd dankbaar voor bezoek.

Hij overleed op 2 maart in Lisse in Berkhout, op de leeftijd van 95 jaar.

De uitvaart vond plaats op 7 maart in de Dorpskerk, waar zoon Jelle sprak en ook oud-collega Karin Westerbeek. We lazen niet uit de Bijbel maar wel een tekst van Godfried Bomans, die op zijn eigen lichtvoetige manier heel gelovig was: Het is waar, de dood kunnen wij niet ontgaan.

Dat is ook niet zo erg. Want dan begint het verblijven bij een Gastheer die zo boeiend is, dat de tijd volledig stil gaat staan en eeuwig wordt. We droegen hem uit met de muziek uit de One-din Line, waar hij zoveel van hield. We wensen de familie veel sterkte toe bij dit verlies. Want je vader, die gaat met je mee, je eigen leven lang.

Sietske van der Hoek

Als bomen en planten  
op en morgen de zon voelen  
beginnen ze te leven!  
Als mensen op een morgen  
het hart van een medemens voelen,  
komen ze tot leven!

Mensen staan op  
en geloven in een nieuwe dag!  
Mensen zien de zon opgaan,  
voelen de warmte van haar stralen  
en geloven weer in het licht!

Mensen staan op  
en geloven weer in mensen.  
Ze dromen van een huis,  
een groot en warm huis,  
als een haven voor allen.  
Mensen komen en gaan,  
breken het brood  
van de vriendschap  
en vinden het licht  
voor een nieuwe dag!

van: Phil Bosmans  
uit: Zonnestralen van hoop

#### **Lieve gemeenteleden**

Blij verrast was ik met het prachtige boeket  
paarse tulpen dat ik vanuit de kerk mocht  
ontvangen. Daarvoor mijn hartelijke dank.  
Ook aan de Gebedsgroep en de mensen van  
de kerk die een bezoekje brachten, belden of  
kaarten stuurden of bij Hans informeerden  
hoe het met me ging hartelijk dank.  
Bedankt voor uw steun en het gaat weer de  
goede kant op.  
Groeten,

Riet Ruijgrok

# PG Sassenheim stopt per oktober 2026

Ja, u leest het goed. Na oktober 2026 is er geen Protestantse Gemeente Sassenheim meer. En dat is geen 1-april grap. Dit is een serieus bericht. Waarom houdt onze kerk op te bestaan? De reden is simpel: er zijn geen mensen meer in de Kerkenraad die nodig zijn om een kerk te laten bestaan en de Kerkenraad is te klein om de kerk adequaat te besturen.

## Wie zijn die mensen die per oktober 2026 stoppen?

Kees de Jong: al een jaar waarnemend voorzitter. Stopt als voorzitter.

Arie Dwarswaard - acht jaar lang scriba geweest  
Jaap de Ruijter - vier jaar voorzitter geweest van Team Diaconie.

Raymond Fokkens - vier jaar penningmeester geweest van Team Diaconie.

Secretariaat Team Diaconie - al vier jaar vacant. Wordt nu waargenomen door diverse diakenen.

Tewis Zandbergen - al tien jaar penningmeester van het College van Kerkmeesters. Wilde al in 2024 stoppen, maar is nog twee jaar doorgegaan. Wil ook stoppen per oktober 2026.

## Maar: er stoppen nog meer ambtsdragers

Ook de volgende ambtsdragers stoppen in oktober 2026:

Jaap Kruik - twaalf jaar ouderling geweest

Piet de Vries - vier jaar ouderling

Els Luijk - vier jaar diaken

Jan Luijk - vier jaar diaken

Gert Lutjeboer - vier jaar diaken

Joan Westerman - zes jaar diaken

Mariska Hofland - acht jaar diaken en vice-voorzitter

Het College van Kerkrentmeesters heeft nu al te weinig ambtsdragers.

## Waarom stopt de kerk als deze mensen stoppen?

De Kerkenraad kent een aantal functies die essentiële documenten moeten opstellen, zoals penningmeesters van Team Diaconie en College van Kerkrentmeesters. Na vaststelling door de Kerkenraad moeten voorzitter en scriba deze tekenen. Zonder handtekening geen goedkeuring door de classis voor de plaatselijke financiën. Bij het uitbrengen van een beroep op een predikant tekenen voorzitter en secretaris CvK en voorzitter en scriba van de Kerkenraad. Door het aftreden van twee ouderlingen en zeven diakenen blijft er een Kerkenraad over die te gering is van omvang om de kerk adequaat te besturen.

## Waarom dit bericht?

Afgelopen jaar is meermalen gemeld dat we op zoek zijn naar gemeenteleden die een van deze functies willen vervullen. Hierop is niet gereageerd vanuit de gemeente. Als die reactie ook nu niet komt, dan stopt PG Sassenheim. Wilt u het stokje overnemen? Informeer eens bij de genoemde personen.

De Kerkenraad van PG Sassenheim

## Communicatie

### Beste allen,

Als bekend is externe deskundige Marina Kapteyn/Alphatekst met het onderwerp 'communicatie binnen PG Sassenheim' doende geweest.

Er is begin januari een flink aantal gesprekken gehouden met verschillende geledingen, gevolgd door een presentatie van Marina Kapteyn.

Hierbij was een kleine delegatie van de geïnterviewden aanwezig.

Dit alles heeft geresulteerd in een lijvig rapport/advies, half februari ontvangen.

Met de melding dat er tal van aanbevelingen zijn genoemd in het rapport.

### Vervolgtraject

Vrijdag 20 maart wordt in klein comité het advies, samen met Marina, besproken.

Hierna wordt het rapport/advies gedeeld met de BK en allen die medewerking hebben verleend (de geïnterviewden).

Vervolgens de uitdaging om dit alles, naar mogelijkheden, uit te rollen binnen PG Sassenheim.

Tot zover, wordt vervolgd dus.

Groet,

Kees de Jong

# Bedankt!

## Bedankt

Tijdens de ziekte en na het overlijden van mijn lieve man, onze vader, schoonvader en opa Tom Wilbrink hebben wij als gezin zoveel medeleven en bemoediging ontvangen. Lieve berichtjes via mail en appjes, kaarten, telefoontjes en bloemen. Ook de bloemen uit de kerk mochten wij in de ziekteperiode ontvangen. Verder de overweldigende aanwezigheid bij de dankdienst voor het leven van Tom. Dit alles geeft ons veel steun en kracht om verder te gaan zonder Tom. Heel veel dank.

Henriëtte Wilbrink-Dreef  
en de kinderen met hun partners en kleinkinderen

## Lieve mensen,

Het is alweer even geleden dat ik een pittige ingreep moest ondergaan. Die is goed gelukt, maar de naweeën waren en zijn niet fijn. Maar wat een plezier met alle mooie en blijde kaarten. Mensen die de moeite nemen er een te kopen, te schrijven en te versturen, Geweldig! U heeft mij er erg blij en dankbaar mee gemaakt.

In 't bijzonder de leiding van de Pastoraatsgroep 80+, de Gebedsgroep met een mooi gedicht. En dan op 8 maart het prachtige boeket namens u uit de kerk.

Wat is het een voorrecht om bij zo'n meelevende gemeente te kunnen horen.

Alvast fijne paasdagen gewenst,

Greet Broekstra Polderman

# prikbord

## Oproep bloemen Paaskruis

*Als gebruikelijk wordt het houten Paaskruis op eerste Paasdag versierd met bloemen. Bij het feest van de opstanding worden bloemen gestoken op het Paaskruis in de Dorpskerk.*

De oproep voor gemeenteleden om bloemen aan te leveren.

Dit is mogelijk op:

- Vrijdagavond 3 april tijdens de dienst op Goede Vrijdag.  
De witte bloemen worden bij het houten Paaskruis gelegd.
- Zaterdagmiddag 4 april tijdens Dorpskerk Open, 12.00-15.00 uur  
Ook is mogelijk wat vroeger of later bloemen te brengen.  
Er staan emmers met water bij de buitendeur van de consistorie Dorpskerk voor de bloemen.
- Zondagmorgen 5 april (1<sup>e</sup> Paasdag) worden vanaf 8.30 uur, met hulp van de jongeren van Solid Friends, de bloemen op het houten Paaskruis gestoken.

Als u vroeg bent kunt u de bloemen brengen. Ook kunt u dan nog bloemen bij het houten kruis leggen.

Dank voor uw medewerking.

'Urbi et Orbi', dank voor de bloemen.



## Zangdienst, 12 april in de Dorpskerk, aanvang 15.00 uur.

Na Pasen begint een vreugdevolle tijd van 50 dagen tot het Pinksterfeest. Zondag 12 april is de eerste zondag na het Paasfeest en worden er door Canticum Vocale koorliederen gezongen die uitstekend binnen deze vreugdevolle tijd passen. De prachtige en melodieuze liederen worden veelal in het Nederlands gezongen. Niet alleen de koorzang, maar ook de bijpassende lezingen,

teksten en samenzang, zullen bijdragen aan deze bijzondere zangdienst. Wij kunnen zo met elkaar een mooi begin van de blijde en dankbare tijd tot het Pinksterfeest beleven.

Predikant: ds. Ellis Ezinga

m.m.v. Canticum Vocale o.l.v. Ad de Joode

U bent van harte welkom!

# Pastoraatsgroep 50+

## Vierde bijeenkomst van dit seizoen van Pastoraatsgroep 50+

Bezoek De Universeel, Soeficentrum en bezinningscentrum - Katwijk

Graag nodigt de Pastoraatsgroep 50+ jullie uit om samen met ons de eredienst bij te wonen op zondag 19 april 2026 bij de Universeel, Soeficentrum en bezinningscentrum in Katwijk aan Zee. De Universele Eredienst is gebaseerd op de eenheid van religieuze idealen. Liefde, harmonie en schoonheid staan centraal in het universeel soefisme. De eigentijdse vorm van soefisme is universeel omdat het de mystieke kern van alle religies eert als inspiratiebron.



De dienst start om **11.00 uur** en de deuren gaan om 10.30 uur open. Bij mooi weer willen we graag per fiets vertrekken vanaf het Venster om **09.45 uur**.

# Pastoraatsgroep 80+

## Terugblik:

Samen met de commissieleden van de Pastoraatsgroep 67+ organiseerden wij op woensdag 4 maart j.l. een middag met als thema: "Bijbelse Kunst". Om half drie opende Gerry deze bijeenkomst en zij kon een goed gevulde zaal met aanwezige gemeenteleden welkom heten.

Ds. Ellis Ezinga was uitgenodigd om ons deze middag kennis te laten maken met Bijbelse Kunst. Ellis, zelf een groot liefhebster van kunst en graag een museum bezoekt, liet ons nader kennis maken met schilders, die Bijbelse verhalen als thema op hun doek verwerkten.. Wij, gemeenteleden, denken vaak nog aan de borduurwerken van het Laatste Avondmaal of de Goede Herder die vroeger aan de wand hingen in de huiskamers van onze grootouders of ouders. Maar Ellis nam ons aan de hand van beroemde en minder beroemde schilderijen mee in een verhaal met de volgende vraag: Kunnen we in een kunstwerk zien waardoor de maker is geïnspireerd? Via de beamer werden een aantal bekende en minder beschermde schilderijen getoond en vervolgens besproken. Wat zagen wij en wat heeft de schilder bedoeld met het maken van dit

Na de dienst is er gelegenheid om met elkaar een kopje koffie te drinken. Meer informatie over het universeel soefisme is ook te vinden op de site van de **Soefi Beweging Nederland**.

Graag willen wij weten op hoeveel belangstellenden wij kunnen rekenen. Daarom graag aanmelden voor 11 april via: [pgsgroep5065@gmail.com](mailto:pgsgroep5065@gmail.com)

## Adres Soefi tempel

Universel Murad Hassil

Zuidduinseweg 7, 2225 JS, Katwijk aan zee

## Bereikbaarheid

Parkeerplaatsen zijn in de directe nabijheid ruimschoots voorhanden, zie voor de tarieven: [katwijk.nl](http://katwijk.nl). Op 5 min. lopen is er vaak gratis parkeergelegenheid te vinden bij de sportvelden (bij de laatste rotonde links).

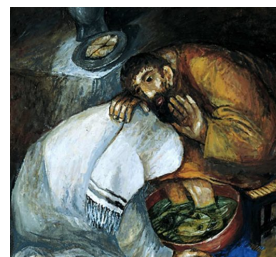
Met vriendelijke groet namens de Pastoraatsgroep 50+

Elisabeth Arentshorst, Ben Kooy, Anda Dijkstra

schilderij?

Allereerst liet Ellis een door haarzelf gemaakte *icoon* van Maria en het kind Jezus zien. Zij had deze tijdens een verblijf in een klooster gemaakt. Er werd in alle rust en stilte geschilderd. We zagen het kind Jezus, dat bescherming vond in de armen van zijn moeder en Maria die zich liefdevol over hem ontfermde. Zeer terecht kreeg Ellis de complimenten voor dit mooie schilderwerk.

Vervolgens passeerden een aantal andere schilders met hun gemaakte schilderijen de revue. Zoals *Sieger Köder*; een Duitse priester-kunstenaar.



Hij schilderde "De Voetwassing"; het Bijbelse tafereel uit Johannes 13, waarin Jezus tijdens het Laatste Avondmaal de voeten van zijn leerlingen wast. In de kom met water zie je het gezicht van Jezus afgebeeld. Het toont Jezus als

dienaar die nederigheid en onderlinge dienstbaarheid predikt. Dit tot groot protest van Petrus op de voorgrond.

Maar natuurlijk ontbrak ook *Rembrand van Rijn*

met zijn "Nachtwacht" niet. Het is een groepsportret van de Amsterdamse schutterij; een burgerwacht die de stad beveiligde. Dit schilderij beeldt een scène vol met actie in lichte- en donkere kleuren uit. De naam "Nachtwacht" ontstond pas in de 18<sup>e</sup> eeuw. Door vervuiling en vernis waren de kleuren donkerder geworden. Daardoor dacht men lange tijd dat het om een nachtelijk tafereel ging.

Ook kwam de schilderes *Charlie Toorop* voorbij. Zij was de dochter van de beroemde schilder Jan Toorop. Getoond werd een zelfportret met haar zoon Edgar. Opvallend zijn de sprekende gezichten, met name de ogen, en het heldere kleurengebruik. Verder werd er een schilderij van een weg met een rij knotwilgen getoond. Het leek wel de Menneweg richting de eendenkooi. Dit schilderij is door *Drago Pecenica*, afkomstig uit voormalig Joegoslavië, geschilderd. Drago is geïnspireerd door het vlakke Nederlandse landschap en werd verliefd op knotwilgen. Hij vond dat ze op hem leken. Want zo zei hij: "Mijn leven was ook zo gesnoeid maar er komen toch weer nieuwe takken aan." Hij is gefascineerd door die prachtige creatie van God, de natuur en hij is blij dat Hij hem ook die creatieve geest heeft gegeven en dat hij de natuur via zijn schilderkunst kan uitoefenen.

Ook de bekende schilder (*Pieter Cornelis Mondriaan*) ontbrak die middag niet. Op latere leeftijd was zijn werk vooral geometrisch en abstract met de kenmerkende horizontale en verticale zwarte lijnen. En daar binnenin de primaire kleuren: rood, blauw, geel.

Panorama Mesdag van Scheveningen: Iedereen heeft er wel van gehoord. Het is het bekendste schilderij van *Hendrik Willem Mesdag*. Het is een 360-graden vergezicht op Scheveningen, als een vorm van populair 19<sup>e</sup> eeuws vermaak. Mesdag wilde de kijker onderdompelen in de natuur, waarbij de zee, duinen en het vissersdorp werden ervaren alsof men er zelf stond.

Tot slot een schilder afkomstig uit Ootmarsum (Twente): *Ton Schulten*. Oorspronkelijk was hij een grafisch tekenaar. Maar zijn leven veranderde drastisch door een ernstig verkeersongeval op Tenerife, waarbij zijn beste vriend het leven liet. Die ervaring krijgt grote invloed op zijn werk en zijn leven. Sindsdien wil hij het licht dat hij zag, vastleggen op het doek. Zijn schilderijen worden kleurrijker en figuratiever. Hij ontwikkelt een expressionistische stijl, die doet denken aan het kubisme en bouwt zijn composities op vanuit brede verticale banen. Het Twentse (coulis-

sen)landschap vormt daarbij een belangrijke inspiratiebron. Optimistisch en gelovig als hij was zei de kerk hem niet zoveel. Maar de Gregoriaanse missen in de RK kerk bleven hem aanspreken. "Het lijkt me zo eenzaam om te moeten leven zonder de overtuiging dat er een God is", zei hij eens.

Natuurlijk valt er nog veel meer over bovenstaande schilders en hun oeuvre te vertellen en te schrijven. Bent u geïnteresseerd? Online staat heel veel over hen en andere schilders te lezen.

### Vooruitblik:

We kijken ook vooruit naar onze volgende bijeenkomst. Want we maken u er nu alvast op attent dat de eerstvolgende lunch op woensdag 20 mei a.s. wordt gehouden. Dit is de woensdag tussen Hemelvaart en Pinxten. We verzorgen dan een broodmaaltijd met..... vult u zelf maar in ☺.

Nadere informatie en/of opgave kunt u lezen in de volgende 'Op weg'; die op 12 mei 2026 verschijnt.

Namens de leden van de activiteitencommissie wens ik u een goede en bezinningsvolle Stille Week en gezegende Paasdagen:

De Heer is waarlijk opgestaan!

Gerry Eenkhoorn

Als de donkere nacht  
van 't verdriet om 't verlies  
je overvalt als 'n overval,  
als je levensboot  
alleen verder moet  
beroofd van wie jouw liefste  
en warmste licht was,  
dan word je zoeker  
naar licht en troost,  
tastend als 'n blinde,  
beroofd van licht.  
Als je liefste licht sterft,  
sterf je mee  
en word je ondergedompeld  
in 't donkere water van 't verdriet.  
Als die dingen gebeuren  
ontsteek dan dit licht,  
omdat ons beloofd is  
dat de nacht zal overgaan  
in troostend ochtendlicht.

van: Marinus van de Berg  
uit: Dagen die je niet vergeet

# Afscheid nemen: samen of in stilte

Onlangs overleed de hoofdredacteur van het tijdschrift waarvoor ik werk. Hans werd 55 jaar. Een ingrijpend moment als een van de vier redactieleden uit een team wegvalt. De familie koos er op verzoek van Hans voor om in besloten kring van hem afscheid te nemen.

Deze keuze van zijn familie raakte me heel erg. Ik was verdrietig om zijn overlijden en voelde me machteloos omdat we als collega's niet datgene konden doen, wat we graag zouden willen: delen in het verdriet van zijn familie.

Totdat een van de collega's de vraag stelde: 'Maar kunnen wij zelf niet iets doen?' Oh ja, dat was ook zo. Wij konden zeker iets doen. En zo kwam het idee tot stand om met alle collega's van de uitgeverij de route te lopen van de vaste lunchwandeling. Tijdens die wandeling hebben we op heel veel plekken een

paar bloeiende sneeuwklommen kunnen planten, die ik van een bevriende kweker had gekregen. Ook zaaiden we zaden en zetten we vaste planten in de grond. Soms in een boomspiegel, soms langs de gracht en soms in een parkje dat ook langs de wandelroute ligt. Bijna iedereen deed mee. En terug bij ons kantoor hebben we daar ook een flinke pol sneeuwklommetjes geplant, zodat we elk jaar weer terugdenken aan Hans.

Daarna hebben we in het kantoor als directe collega's kaarsen aangestoken: een voor Hans, een voor zijn familie en een voor alle collega's. Ten slotte heb ik het verhaal verteld dat we als collega's over Hans hadden opgeschreven. Met woorden hebben we hem zo in het licht gezet. Het was ontroerend om dit te doen en om te merken dat collega's dankbaar waren voor de wijze waarop vorm en inhoud was gegeven aan het afscheid van Hans.

## Laatste wensen

Deze gebeurtenis zette me aan het denken over de manier waarop steeds meer mensen omgaan met hun sterven. Maar al te vaak hoor ik dat door mensen al een complete afscheidsdienst is opgesteld, aangevuld met nog meer wensen. Daaronder ook de wens om alles maar in stilte te doen. Ik snap goed dat er soms situaties in een gezin of familie zijn die degene die gaat overlijden doet besluiten om zelf het initiatief te nemen om over zijn of haar afscheid besluiten kenbaar te maken.

En er zijn soms situaties waarbij een afscheid in kleine kring nog de enige keuze is.

Als dat allemaal niet aan de orde is (en dat gelukkig meestal zo), dan lijkt zo'n wensenlijst voor de nabestaanden heel prettig, omdat ze dan zelf niet veel meer hoeven te doen. Daar staat tegenover, dat het aan de nabestaanden is om de overledene de laatste eer te bewijzen. Dat is een droevige maar ook een dankbare taak. Er is dus werk aan de winkel voor de nabestaanden. Met een ingevuld programma door de overledene ontnemen je de nabestaanden gelegenheid om zelf vorm en inhoud te geven aan het afscheid. En zoals wij als redactie hebben ervaren, is het heel troostvol om rituelen te bedenken die passen bij de overledene en die helpen om de herinneringen aan hem levend te houden.

Mijn vader wilde zijn hele leven heel graag over alles de controle houden. Over zijn afscheid had hij echter een heel duidelijke opvatting. 'Over mijn uitvaart ga ik niks zeggen. Ik heb jullie goed opgevoed, dus jullie weten best hoe ik het hebben wil.' Ik heb dat altijd een bewonderingswaardige uitspraak gevonden van hem. Zo'n opvatting geeft ruimte aan de nabestaanden om de overledene in het licht te zetten.

De keuze om in stilte of besloten kring afscheid te nemen, is in de coronaperiode sterk gegroeid. De reden ervoor was toen helder: bij een uitvaartplechtigheid mochten niet meer dan dertig mensen aanwezig zijn. Dat voelde niet altijd goed. Mijn schoonvader overleed in september 2020 en het was voor mijn vrouw en haar zus een heel ingewikkeld proces om tot dat maximum van dertig mensen te komen. Want zij hadden het liefst iedereen uitgenodigd, omdat hun vader er voor zoveel mensen toe deed. En ondanks zijn hoge leeftijd had de kerk dan ook vol gezeten.

Wie ervoor kiest om in stilte of besloten kring afscheid te nemen, hoeft heel veel niet te doen. Geen condoleance, geen telefoontjes, geen gesprekjes op straat. En zo blijven de emoties in die tijd gespaard. Tegelijkertijd is het ook goed om te bedenken, dat als mensen geen weet hebben van een gestorven partner of vader, er ook geen troost geboden kan worden door mensen die om jou geven. Zoals iemand mij onlangs vertelde over een oma die in stilte werd begraven, waarna de burens tegen haar ouders zeiden: 'Nu hebben wij geen kans om met jullie mee te leven.' En in alle onbeholpenheid die we soms voelen als we gaan condoleren, een kaart sturen



of een afscheidsdienst bijwonen, voor de familie is het zo vaak zo troostend dat er zoveel mensen iets van zich laten horen.

Het zijn deze gedachten die ik graag deel. Ik heb geen mening over wat goed is of fout. Ik wil met dit verhaal alleen duidelijk maken dat er wat te

kiezen valt. Samen of in stilte: het zijn keuzes om vooraf heel goed over na te denken.

Arie Dwarswaard



## Pastoraal Fonds



### Transport schoonmaakmiddelen naar Oekraïne

Bijgaand een klein fotooverslag van het laden, lossen en uitdelen van de schoonmaakmiddelen, waarvoor geld ingezameld is tijdens het afgelopen vierde kwartaal via de kastjes bij de uitgang van de kerk tijdens de zondagse diensten.

Op donderdag 12 februari was het zover dat alles klaar stond in het Depot aan de Kagerdreef om ingeladen te worden. Met behulp van zo'n 11 personen werd de vrachtwagen binnen een uur geladen.

Op maandag 16 februari kwam de wagen aan op zijn bestemming, net over de grens in Oekraïne en werd aldaar ook weer met de hand uitgeladen en verdeeld onder de contactpersonen van de

verschillende dorpen.

Naast de dozen met de kleding en medische artikelen waren er nu extra de pakketten bij met de schoonmaakmiddelen. De pakketten bestonden uit een pak wasmiddel, een fles afwasmiddel, een allesreiniger en een flacon met handzeep. Deze werden in diezelfde week uitgedeeld aan degenen die deze producten het hardst nodig hebben. Ook scholen en de keukens van Tafeltje-dek-je kregen een pakket.

Verder is er een kleine generator, die we gekregen hebben, meegegaan. Deze is bestemd voor een kleuterschool.

Namens het Pastoraal Fonds,

Jan Lindhout en Bram Hofland



# College van Kerkrentmeesters

## Collecten en giften

Afgelopen maand mochten we weer collectegelden en een gift van u ontvangen, bestemd voor onze kerk en het kerkenwerk.

De collecten in februari hebben € 542,10 opgebracht.

Eind januari mochten we een gift van € 200,- ontvangen.

Onze hartelijk dank hiervoor !

## Julianakerk

In de vorige 'Op weg' heeft u al kunnen lezen dat we blij zijn, dat we voorlopig een huurder hebben voor dit pand.

We zijn nu volop bezig met de afronding van het huurcontract.

Aangezien de kerk en de ruimte er omheen, de afgelopen tijd weinig aandacht gekregen heeft, moet er qua opschoning nog wel wat gebeuren, voordat we dit aan Mozaïek071 overdragen.



## De Kerkrentmeesters doen nog steeds een oproep !!

We hebben heel veel grote en kleine klussen te klaren.

Ons werk klinkt misschien saai, maar dat valt toch echt wel mee. Het is juist heel interessant, leerzaam en afwisselend. Omdat ons team steeds kleiner wordt raakt ons bordje nu overvol. Alle hulp is welkom, zoals u ook in de vorige 'Op weg' kon lezen.

Als u nieuwsgierig geworden bent, dan kunt u een mailtje sturen naar Gert Stadt, email: voorzitter-cvk@pgsassenheim.nl of u benadert ons persoonlijk natuurlijk.

Gert Stadt, Tewis Zandbergen, Cees Pronk en  
Marja Mantel

## Actie Kerkbalans

Momenteel zijn we bezig om de Kerkbalans van 2025 af te ronden en daarnaast de toegezegde bedragen voor Kerkbalans 2026 verder te verwerken.

## Kerkbalans 2025 en 2026

Hieronder kunt u de resultaten van 2025 en 2026 lezen.

Min. leeftijd	Max. leeftijd	Aantal toezeggingen		Totaal bedragen toegezegd		Gemiddeld toegezegd	
		2026	2025	2026	2025	2026	2025
20	29	20	33	€ 433,00	€ 835,00	€ 21,65	€ 25,30
30	39	26	32	€ 2.762,00	€ 5.957,50	€ 106,23	€ 186,17
40	49	45	60	€ 6.800,00	€ 7.730,50	€ 151,11	€ 128,84
50	59	69	106	€ 17.461,00	€ 21.609,00	€ 253,06	€ 203,86
60	69	144	167	€ 33.871,00	€ 36.448,76	€ 235,22	€ 218,26
70	79	181	199	€ 72.611,72	€ 73.451,68	€ 401,17	€ 369,10
80	89	125	136	€ 52.377,00	€ 53.768,28	€ 419,02	€ 395,36
90	>	34	42	€ 9.163,00	€ 15.693,00	€ 269,50	€ 373,64
<b>TOTAAL</b>		<b>644</b>	<b>775</b>	<b>€ 195.478,72</b>	<b>€ 215.493,72</b>	<b>€ 303,54</b>	<b>€ 278,06</b>

Tot nu toe is er in 2026 een bedrag van € 195.478,72 toegezegd; in 2025 was het totaal toegezegde bedrag € 215.493,72. Dit is echter het totaalbedrag aan het eind van 2025 geweest. In april 2025 was het toegezegde bedrag zelfs iets lager dan het totaal toegezegde bedrag tot nu toe in 2026. We verwachten en hopen dat in de loop van 2026 het totaal van de toezeggingen nog zal oplopen, dus we zijn heel blij met dit eerste positieve resultaat! Ook zien we dat het gemiddelde toegezegde bedrag, net als voorgaande jaren, weer is opgelopen. Ook dit vinden wij een heel mooi resultaat! We willen u, namens het College van Kerkrentmeesters, weer heel hartelijk bedanken voor uw bijdrage! Ook een groot woord van dank aan de vele vrijwilligers die ons steeds behulpzaam zijn!

Nog enkele feitjes van de afgelopen jaren op een rij:

	<b>2026</b>	<b>2025</b>	<b>2024</b>
<b>Totaal toegezegd:</b>	€ 195.478,72	€ 215.493,72	€ 223.190,54
<b>Ontvangen:</b>	€ 64.034,92	€ 218.048,10	€ 221.218,98
<b>Aantal uitnodigingen:</b>	891	974	1031
<b>Aantal deelnemers:</b>	644	775	856
<b>Deelnemers van uitgenodigd:</b>	72%	80%	83%
<b>Toezeggingsuitnodigingen:</b>			
- <b>Totaal:</b>	891	974	1031
- <b>Uitnodigingen brief:</b>	415	529	645
- <b>Uitnodigingen e-mail:</b>	476	445	386
<b>Betaalwijze:</b>			
- <b>Automatische incasso</b>	379	474	523
- <b>iDeal</b>	46	23	24
- <b>Overig</b>	219	278	309

De komende periode zullen de leden, die nog niet gereageerd hebben, nogmaals benaderd worden. Mocht u nog niet gereageerd hebben, wilt u dan het toezeggingsformulier opsturen, digitaal invullen of uw toezegging via de app PGSamen doen? Ook kunt u uw toezegging mailen naar: [kerkbalans@pgsassenheim.nl](mailto:kerkbalans@pgsassenheim.nl)

Voor onze gemeente is het van groot belang om te weten op welke inkomsten we mogen rekenen. Want alleen dan kunnen we er rekening mee houden in ons financieel beleid en onze activiteiten uitvoeren. Daarom hopen we van harte dat u alsnog uw toezegging wilt doen, mocht u dit nog niet hebben gedaan.

Wij merken dat het veel efficiënter werkt als de Kerkbalans digitaal verstuurd wordt. Ook als u

uw toezegging doet via de PGSamen-app, gaat uw toezegging automatisch het systeem in, wat voor ons erg prettig werkt. Het is fijn om te zien dat de app ook dit jaar gebruikt is om de toezegging te doen! Wij ontvangen graag uw mailadres zodat u volgend jaar uw toezegging digitaal of via de app kunt doen. U kunt daarvoor een mail sturen met uw naam, adres en e-mailadres naar: [kerkbalans@pgsassenheim.nl](mailto:kerkbalans@pgsassenheim.nl) Ook voor vragen, opmerkingen over de Actie Kerkbalans kunt u uiteraard op dit mailadres terecht!

Met vriendelijke groet,  
Namens de werkgroep Kerkbalans,

Saskia Vermeulen en Karen Zandbergen

## Dat doet goed

Alvorens ik begon met de Veertigdagentijdgids twijfelde ik, want zit men er wel op te wachten? Wordt de gids wel gebruikt? Een aantal jaar terug was het voorwoord een tekst over een gids. Hij of zij zorgt ervoor dat je tijdig op je bestemming komt. Dat doet de Veertigdagentijdgids ook. Vandaar dat ik het sindsdien een gids noem.

Voor mezelf is het elk jaar weer een uitdaging er wat moois van te maken. Een gids met diverse teksten die iedereen aanspreken. De ene tekst zal je meer doen dan de andere. Zo ook de luisterfragmenten. Gelukkig is er veel te



vinden op internet.

Nu ziet dat er bijna 50 gemeenteleden de gids via de app krijgen en dat er meer dan 200 zijn afgedrukt, weet ik dat deze gebruikt wordt ook door mensen buiten onze kerkelijke gemeente. En ik merk het aan de reacties van jullie, per e-mail, per app, per telefoon of per kaartje. Dat doet me meer dan goed nu ik aan huis gebonden ben. Dus dank daarvoor!

Arja Meijer

## Kerk in Berlijn

22 maart: Onze gemeente in Sassenheim loopt de Dorpskerk in. De doopdienst wacht. Op hetzelfde tijdstip lopen Ina en ik de Zionskirche in Berlijn binnen. Ze is onderdeel van de Ev. Kirchengemeinde am Weinberg. (Het kerkblad heet 'Kirchenfenster'. Dat voelt als thuis. Wat een mooie en betekenisvolle naam is 'Het Venster' toch.) Voor ons een vertrouwde plek geworden in de jaren dat we in de stad waren. Niet ver van ons



appartement, dat we huren van de Pinkstergemeente. We lopen bij het weggaan tegen de stroom in, want de kerkdienst met band en populaire predikant wordt druk bezocht. Hij is van Russische oorsprong en houdt een deel van de dienst in die taal. Ook goed te volgen voor de Oekrainers die hier sinds de oorlog een kerkelijk thuis vinden. (Zie op Youtube: Christuskirche, Berlin).

De Zionskirche heeft geen band, maar een orgel. De akoestiek is matig, wat het luisteren naar de voorganger niet helpt. Af en toe zingen we een bekend lied. 'Befehl du dein Wege' (EG 361). Dan kan het toch anders uitpakken. Toen ik voluit en luid

druchtig inzette, bleek er een andere melodie bij te horen dat die wij kennen.

Het interieur van de kerk zorgt dat je deel bent van de geschiedenis van dit kerkgebouw. En je beseft dat de kerk verschillende tijden heeft meegemaakt o.a. twee wereldoorlogen, een economische crisis en de verdeelde stad in de DDR.

De buurt, Prenzlauer Berg, is oorspronkelijk een arbeiders wijk. Maar na de val van de muur is het eerder een plek van yuppies en jonge gezinnen die zich best wat kunnen veroorloven.

Toen de industrie opkwam in de 19<sup>de</sup> eeuw trok dat veel arbeiders naar de stad. Daar vonden ze soms werk en vaak armoede. De kerkelijke gemeente ondersteunde sociale en culturele activiteiten van soepkeukens tot zondagschool (in 1888: 1500 kinderen!) en In 1873 werd het kerkgebouw in aanwezigheid van de koning en Rijkskanselier Bismarck in gebruik genomen.

Een brandbom vernielde in november 1943 het dak en richtte grote schade aan het gebouw aan. Na de oorlog beperkte de anti-kerkelijke propaganda van de DDR regering beperkte de mogelijkheden en activiteiten van de gemeente. Na het ongeluk bij de Tjernobiel kerncentrale werd vanuit kerkelijke kring actie gevoerd voor vrede en milieu. Gaandeweg werd de kerk ook meer en meer het centrum van oppositie tegen de regering. Zo werd in november 1987 de pastorie met geweld binnengevallen en mensen gearresteerd. De val van de muur en het ontstaan van het ene Duitsland, luidde een andere tijd in.

Kerk bestaat uit mensen. Eén van hen was met de Zionskirche verbonden: Dietrich Bonhoeffer (1906-1945). Wij kennen hem vooral als de predikant/theoloog die zich verzette tegen de nazi's en door hen vermoord is. Hij schreef ook het lied (in ons Liedboek 511): 'Door goede machten trouw en stil omgeven,' In 1931/32 werkte hij als pastor in de Zionskirche. Hij begeleidde een jongerengroep van 50 deelnemers naar hun belijdenis (Confirmation) op 6 maart 1932. Voor hem is een gedenkmonument opgericht, dat bij kerk staat. Tijdens een van onze wandelingen liepen Ina en ik langs zijn woning aan de Oderberger Strasse. In de kerkdienst zeiden we hardop met de andere gelovigen

Vanaf de zijlijn

onze geloofsbelijdenis met zijn woorden:

Ich glaube,  
dass Gott aus allem, auch aus dem Bösesten,  
Gutes entstehen lassen kann und will.  
Dafür braucht er Menschen,  
die sich alle Dinge zum Besten dienen lassen.  
Ich glaube,  
dass Gott uns in jeder Notlage  
so viel Widerstandskraft geben will,  
wie wir brauchen.  
Aber er gibt sie nicht im Voraus,  
damit wir uns nicht auf uns selbst,  
sondern allein auf ihn verlassen.  
In solchem Glauben müsste alle Angst  
vor der Zukunft überwunden sein.  
Ich glaube,  
dass auch unsere Fehler und Irrtümer nicht vergeblich sind,  
und dass es Gott nicht schwerer ist,  
mit ihnen fertig zu werden,  
als mit unseren vermeintlichen Guttaten.  
Ich glaube,  
dass Gott kein zeitloses Schicksal ist,  
sondern dass er auf aufrichtige Gebete  
und verantwortliche Taten wartet und antwortet.  
(Dietrich Bonhoeffer 1943)

Ik geloof,  
dat God uit alles, ook uit het allerkwaadste,  
iets goeds kan laten ontstaan en wil laten ontstaan.  
Daarvoor heeft hij mensen nodig,  
die alle dingen tot het beste laten dienen.  
Ik geloof,  
dat God ons in elke noodsituatie  
zo veel veerkracht wil geven als we nodig hebben.  
Maar hij geeft die niet van tevoren,  
zodat we ons niet op onszelf, maar alleen op hem verlaten.  
In zo'n geloof zou alle angst voor de toekomst overwonnen moeten zijn.  
Ik geloof,  
dat ook onze fouten en vergissingen niet tevergeefs zijn,  
en dat het voor God niet moeilijker is ermee om te gaan  
dan met onze vermeende goede daden.  
Ik geloof,  
dat God geen tijdloos lot is,  
maar dat hij wacht op en antwoordt op oprechte gebeden  
en verantwoordelijke daden.  
(Dietrich Bonhoeffer 1943)

We hebben het goed gehad in de stad met zoveel geschiedenis.



TM

# Kerkenweekend 2026

Van harte nodigen wij iedereen uit voor het Kerkenweekend dat dit jaar wordt gehouden van woensdag 13 mei om 20.00 uur tot zondag 17 mei rond 13.00 uur. Het Kerkenweekend is ieder jaar weer een mooie gelegenheid om elkaar beter te leren kennen, samen tijd door te brengen en als gemeente op een ontspannen manier met elkaar



op te trekken.

Tijdens deze dagen is er ruimte voor gezamenlijke momenten, activiteiten, gesprekken en natuurlijk ook voor gezelligheid. Tegelijk is er ook voldoende tijd om zelf iets te doen, te wandelen of gewoon even te genieten van de omgeving en de onderlinge ontmoeting. Voor jong en oud is er plek, en juist de mix van generaties maakt het weekend altijd bijzonder.

Ook dit jaar vindt het Kerkenweekend plaats bij De Leughte Resort in Renswoude, een fijne locatie waar we als groep samen kunnen zijn en waar genoeg mogelijkheden zijn voor verschillende activiteiten. Of je nu al vaker bent mee geweest of voor de eerste keer overweegt om mee te gaan - iedereen is van harte welkom!

De kosten voor het Hemelvaartsweekend bedragen €64 per volwassene en €48 voor kinderen van 2 t/m 18 jaar. Dit is inclusief overnachtingen, een excursie, het diner op de zaterdagavond en diverse overige kosten.

Tijdens het Kerkenweekend zal ds. Sietske van der Hoek voorgaan in de kerkdienst op Hemelvaartsdag. Deze dienst begint om 11.00 uur. Gemeenteleden die niet het hele weekend aanwezig zijn, zijn van harte welkom om naar Renswoude te komen om deze dienst mee te beleven. Na afloop is er gelegenheid om elkaar te ontmoeten onder het genot van koffie en thee met iets lekkers. Vorig jaar hebben we het enorm gewaar-

deerd dat zoveel gemeenteleden de moeite namen om - ondanks de regen - naar Renswoude te komen voor de dienst.

Lijkt het je leuk om mee te gaan? Meld je dan aan via: [kkwsas@gmail.com](mailto:kkwsas@gmail.com). Na aanmelding ontvang je later meer informatie over het programma en praktische zaken.

We hopen dat veel gemeenteleden zich aanmelden en kijken ernaar uit om er samen een mooi en waardevol kerkenweekend van te maken!

Met vriendelijke groet van de kerkenweekendcommissie,

Tim Zwaan, Mark Cornet, Sjoerd & Debbie Schrama en Robert & Maaïke Vlugt

## Dan zal ik leven

Het zal in alle vroegte zijn  
als toen.

De steen weggerold.  
Ik ben uit de grond opgestaan.  
Mijn ogen kunnen het licht verdragen.  
Ik loop en struikel niet.  
Ik spreek en versta mezelf.  
Mensen komen mij tegemoet.  
Wij zijn in bekenden veranderd.

De ochtendmist trekt op.  
Ik dacht een dorre vlakte te zien.  
Volle schoven zie ik,  
lange halmen,  
aren waarin de korrel zwelt.  
Bomen omranden het bouwland.  
Heuvels golven de verte in,  
bergopwaarts,  
en worden wolken.

Daarachter,  
kristal geworden, verblindend,  
de zee die haar doden teruggaf.

van: Huub Oosterhuis

# Boekbespreking

*In het kerkblad van PG Warmond wordt door dhr. Roel Willemze (vertrouwenspersoon voor de protestantse Teylinger kerken) met enige regelmaat een artikel geschreven. In eerdere kerkbladen 'Op weg' is er een artikel geplaatst over autisme en de boekbespreking 'Het hele dorp wist het'. Deze keer een artikel over het terugkerend fascisme. Zoals Roel noemt, een 'schurende impressie'. Uiteraard zijn reacties op het artikel welkom.*

## Ingezonden bericht

Het fascisme is terug, schrijft Rosan Smits in september 2025 in "Dit is fascisme". Donald Trump bouwt in recordtempo aan een fascistisch regiem in de US. En ook in de Europese Unie en in Nederland steekt fascisme steeds meer de kop op!

Fascisme is een extreemrechtse politieke strategie om alleenheerschappij te verwerven door, met 'de wil van het volk', de democratische rechtsstaat van binnenuit kapot te maken. Zij doet dat door gebruik te maken van maatschappelijke onvrede. Niet met het doel het probleem op te lossen, maar om de macht te verwerven. Ze heeft juist baat bij maximale onvrede. Op democratische manier aan de macht komen, die macht behouden en om te zetten in absolute macht. "Fascisme begint met taal, niet met tanks. Met democratische verkiezingen, niet met een staatsgreep". Dankzij mensen die denken dat het allemaal zo'n vaart niet zal lopen.

De ingrediënten zijn steeds dezelfde. Hunkeren naar een geïdealiseerd verleden. Opstoken van bestaande onvrede met een diepe minachting voor feiten. Aanjagen van haat jegens vermeende vijanden (mensen van kleur, religieuze minderheden, vluchtelingen, lhbt+ personen, daklozen, mensen met een beperking). Ophitsen via een stortvloed van desinformatie, alternatieve waarheden en schaamteloze leugens. Minachten van de democratische instituties, parlement, rechters en journalisten, en een enorme afkeer van 'links'. Zelf zijn ze slachtoffer van een imaginair complot (bv. 'omvolking' door migranten).

De leider voelt onvrede haarfijn aan. Via verkiezingen krijgt zijn radicaal- of extreemrechtse partij toegang tot politieke macht. Radicaalrechts blijft nog net binnen de democratische grenzen terwijl bij extreemrechts, het fascisme, de leider de intentie heeft macht naar zich toe te trekken en democratie slechts façade wordt. Radicaalrechts kan geruisloos overgaan in extreemrechts. Dit hoeft nog geen bedreiging te vormen zolang zij buiten coalitievorming en regeringsmacht

worden gehouden. Het gaat mis wanneer conservatieve en rechtse elites hun ideeën, retoriek en gedragingen gaan overnemen. Wanneer journalisten en talkshow gastheren of -vrouwen hen een podium geven. Wanneer rechtse partijen met hen gaan samenwerken omdat ze een nog grotere hekel aan 'links' hebben. Hierdoor worden de extreme standpunten voor de kiezers steeds 'normaler'.

"De grote grap van de democratie is dat ze haar aartsvijanden de instrumenten in handen geeft voor haar eigen vernietiging" (Goebbels). Stemmers zijn de "nuttige idioten", die zich voor dat doel laten gebruiken. Zodra de fascistische leider politieke macht krijgt zal hij namelijk proberen de controlerende machten van de democratie uit te schakelen en grondrechten af te breken. Het fascisme sloop norm na norm. Dat kan razendsnel gaan. Conservatieve religieuze instituten, mediamagnaten en groot-industriëlen zullen hen gaan steunen omdat ze denken er, elk op hun manier, beter van te worden. Bovenstaande geldt voor Nederland, maar ook voor de Europese Unie. Het ondermijnen van de Europese Unie en de internationale rechtsorde via transnationale netwerken, is evengoed hun doel.

Hoe kun je je teweerstellen tegen fascisme? Radicaal- en extreemrechts bestrijd je alleen samen en alleen met vreedzame middelen. Een aanval op de politieke vrijheden van één, is een aanval op de vrijheid van allen. Fascisten zien als normale politici is een catastrofale misrekening. Radicaal- en extreemrechtse partijen maken alleen een kans als fatsoenlijk rechtse partijen hun extreme standpunten helpen normaliseren. Fascisten bestrijd je door hun politieke partijen te negeren en door pal te staan voor de democratische rechtsstaat. Dus door op te komen voor vrije pers, kunst, cultuur, rechtspraak, vrijheid van meningsuiting en het demonstratierecht. Maar ook, minstens even belangrijk, door met een helder toekomstperspectief te komen op onderwerpen waar mensen echt mee worstelen: migra-

tie, betaalbare woningen, passende zorg, goed onderwijs en bestaanszekerheid. Weiger mee te doen aan haat en ontmenselijking, maar probeer de mensen te overtuigen met liefde en solidariteit, én met oplossingen. Positieve emoties zijn onlosmakelijk verbonden met succesvolle antiautoritaire strategieën.

Altijd was hij bang voor nachten,  
zat hij op de dag te wachten.  
Tot hij zag dat in de nacht  
veel meer licht zit dan hij dacht.  
(Toon Hermans)

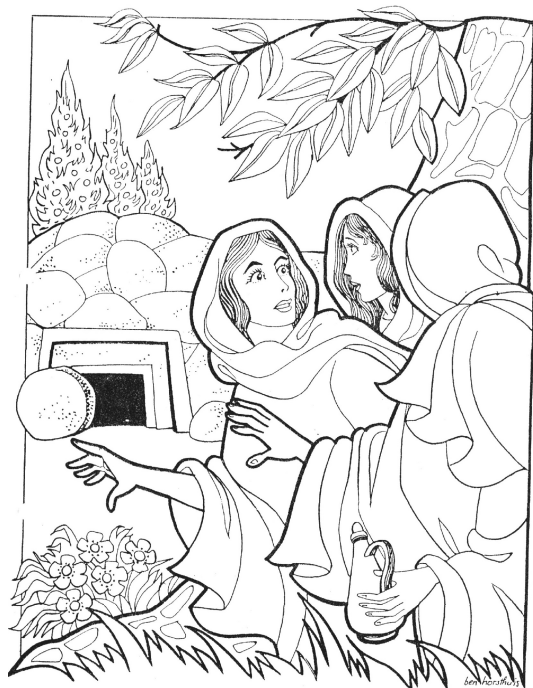
Een ingezonden bericht van Roel Willemze



## ANDERE DIENSTEN

**Protestantse diensten in de Bernardus  
om 16.00 uur in de Kapel:**

vrijdag 17 april: ds. Ellis Ezinga



### De nieuwe dag

Niemand die weet  
waar de einder ligt  
die ons eens beloofd is  
als een droomgezicht

Niemand die weet  
dat de nieuwe dag  
eenmaal aan zal breken  
zo maar, onverwacht

Niemand verwacht  
dat de aarde nieuw  
voor ons op zal bloeien  
uit het zaad dat viel

Niemand verwacht  
voor de wereld brood  
uit een mensenleven:  
liefde totterdood

Niemand vermoedt  
hoe de mens bemind  
en door God geleid wordt  
in een mensenkind

Niemand vermoedt  
hoe er goede moed  
in ons hart gelegd is:  
Geest die leven doet

van: Henk Jongerius

Kerkdiensten	Dorpskerk	
<i>donderdag 2 april</i> <b>Witte Donderdag</b>	<b>19.30 uur</b> collecte	<b>Viering Maaltijd van de Heer</b> ds. E.M. Ezinga 1 <sup>e</sup> Pasen als missionaire kans 2 <sup>e</sup> Kerk en Diaconie
<i>vrijdag 3 april</i> <b>Goede Vrijdag</b>	<b>19.30 uur</b>	<b>Kruiswake</b> ds. S. van der Hoek Geen collecte
<i>zaterdag 4 april</i> <b>Stille Zaterdag</b>	<b>21.30 uur</b>	<b>Paaswake</b> ds. S. van der Hoek Geen collecte
<i>zondag 5 april</i> <b>Pasen</b>	<b>10.00 uur</b> collecte <b>oppasdienst</b>	ds. E.M. Ezinga 1 <sup>e</sup> Pasen als missionaire kans 2 <sup>e</sup> Kerk en Diaconie Mariëlle v.d. Zwam / Rosemarijn v. Drimmelen Noë Eenkhoorn
<i>zondag 12 april</i>	<b>10.00 uur</b> collecte <b>oppasdienst</b>  <b>15.00 uur</b> m.m.v.	ds. H. Kamphuis (Leidschendam) 1 <sup>e</sup> St. Edukans 2 <sup>e</sup> Kerk en Diaconie Hanneke Jellema / Linda Meijer  <b>Zangdienst</b> ds. E.M. Ezinga Canticum Vocale
<i>zondag 19 april</i>	<b>10.00 uur</b> collecte <b>oppasdienst</b>	Dhr. J.J. Snoek 1 <sup>e</sup> Artsen zonder grenzen 2 <sup>e</sup> Kerk en Diaconie Gerry Eenkhoorn / Laura Nijman
<i>zondag 26 april</i>	<b>10.00 uur</b> collecte <b>oppasdienst</b>	ds. K.E. Bras (Haarlem) 1 <sup>e</sup> St. Edukans 2 <sup>e</sup> Kerk en Diaconie Leia Poot / Sandra Muilwijk
<i>zondag 3 mei</i>	<b>10.00 uur</b> collecte <b>oppasdienst</b>  <b>19.00 uur</b> collecte	ds. M.J.T. Burema (Leidschendam) 1 <sup>e</sup> Artsen zonder grenzen 2 <sup>e</sup> Kerk en Diaconie Lily Kruik / Tess Koning  ds. E.B. Mandemaker-Dieleman Kerk en Diaconie
<i>zondag 10 mei</i>	<b>10.00 uur</b> collecte <b>oppasdienst</b>	<b>Viering Maaltijd van de Heer</b> ds. E.M. Ezinga 1 <sup>e</sup> Nood in de wereld 2 <sup>e</sup> Kerk en Diaconie Marianne de Nooij / Noë Eenkhoorn

- Elke zondagochtend is er een Oppasdienst in Het Venster voor kinderen van 0 t/m 3 jaar en wordt er voor kinderen van de basisschool Kinderdienst gehouden
- Als u zelf moeilijk naar de kerk kunt komen, is er een autodienst die u ophaalt en weer thuisbrengt. Daarvoor kunt u zich aanmelden per e-mail: [autodienst@pgsassenheim.nl](mailto:autodienst@pgsassenheim.nl) of per tel: 0252-78 53 89

## Pasen in jouw leven

Er is in het verhaal van ons leven soms een knik.  
Het gaat anders dan je gedacht had.  
Een verlies treft je.  
Een vriend gaat van je heen.  
Je huwelijk valt uit elkaar.  
Contacten lopen dood.  
Je eigen levensverwachting loopt vast.  
Je vindt geen werk of raakt het kwijt.  
Je komt alleen te staan.  
Je moet op je oude dag je huis verlaten.  
Je meest geliefde wordt dodelijk ziek.  
Op de weg van je leven ligt een steen die onbeweeglijk lijkt.  
Wie zal de steen weggrollen?

Op diezelfde weg kan er een ontmoeting plaatsvinden.  
Iemand spreekt je aan.  
Iemand ontmoet je.  
Iemand tikt je op de schouders.  
Een woord raakt je hart.  
De steen komt in beweging.  
Je kijkt niet in een donker gat, maar je ziet licht.  
Je voelt je uitgenodigd.  
Je voelt nieuwe kracht komen.  
Het litteken blijft.  
De wond heelt.  
Je bent opnieuw aanwezig.



(Marinus van den Berg)

**KOM WERKEN BIJ VERSLUIS**  
**Elke dag fluitend en  
met plezier naar je werk!**



**Mensgericht. Slim.  
Ambitieuw. Plezier.**

